

Brok Csaba (1979–2014)

1979. június 7-én született Erdélyben, a Hargita hegység lábánál, Székelyudvarhelyen. A helyi Bethlen Gábor általános iskolában tanult, majd középiskolai tanulmányait a Dr. Bányai János műszaki kollégium, faipari szakán végezte, sikeres érettségi záróvizsgával 1997-ben. Sár gyermekkorának egy része a szocialista típusú panellakásnegyedben telt, a nagyszüleinél, falun eltöltött nyári vakációk a természetközeli életformát is korán megszerették vele.

Erdésztechnikusi képzést az 1998–2000-es tanévekben szerzett, szintén sikeres záróvizsgával. Szakmai gyakorlatát előtt 2001–2002 között kötelező sorkatonai szolgálatot teljesített. Szakmai tevékenységét 2004–2006 között a Zetelaki Magán Erdőgazdálkodásnál kezdte meg, a Városé nevű őrzőterületen teljesített szolgálatot. E festői környezetet Sikaszó és Varság települések, továbbá északról a Hegyeshegy rengetegei fogják közre.

Az ott eltöltött esztendőket után, 2006-tól a Székelyudvarhelyi Állami, majd a Székelyudvarhelyi Magánerdészterületnél folytatta tevékenységét, Székelyderzs község erdészetének Székelymuzsna, Petek, Kányád települések erdői is az őrzőterülethez tartoztak. Ezzel gyermekkorának ismerős helyszíneire került, hisz a szülei szülőfaluját keretező tájak nem voltak ismeretlenek számára. Az elmúlt gyermekkori nyári vakációk, a nagyszülőkkel vidéki környezetben eltöltött idő is befolyásolták későbbi döntését a pályaválasztásban. Szabadidejének jelentős részét felnőttként is ezen a környéken töltötte. A nagyszülői háznál méhészgazdaságot hozott létre. Szakmai felkészülését e téren a 2009-ben elvégzett méhésztanfolyam alapozta meg, amelyen sikeres állománygyarapító pályázattal egészített ki. Időközben felhalmozott szakmai tapasztalatait önzetlenül megosztotta fiatal, kezdő méhésztársával. Ugyanakkor még 2008-ban elkezdte távoktatásos tanulmányait a csikszeredai George Baritú magánfelsőoktatási intézmény közgazdaságtan szakán, ahol az egyetemi záróvizsgát 2012-ben tette le.

Feleségével, Imolával 2012-ben kötött házasságot, 2013-ban született kislányuk Lilla. Rövid, rejtőzködő, mindössze néhány héttel tartó betegség után, 2014. március 10-én ragadta el a halál. Temetésére 2014. március 13-án került sor a székelyudvarhelyi belvárosi katolikus temetőben, unitárius egyházi szertartás szerint. Mindössze 34 évet élt. Nyugodjon békében!

Fekete Ferenc
erdésztechnikus

Dombos Endre (1945–2014)

Ahogy öregsünk, egyre több temetésre kell járnunk és a koporsó kísérésénél lassan az első sorba kerülünk. Sajnos a közelmúltban Cseke Sándor vadászbarátomat kísértük utolsó útjára Szentendrén. Cseke Sándor Aranytollas újság-

író, a Magyar Vadászlap kiadó-főszerkesztője, a Vadászati Kulturális Egyesület alapítója, számos vadászati szak- és szépirodalmi kötet szerkesztője volt. Majdnem 20 évet húztam le mellette a vadászati kultúra ápolása érdekében. Nagy veszteség, hogy elment...

Alig hevertem ki ezt a temetést, egy újabb rossz hírt kaptam. 69 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt Dombos Endre. Annak ellenére, hogy Csemőben élt, vele majdnem napi kapcsolatom volt és őt is 20 éve erdész-, vadászbarátomnak tarthattam és a családok között is kialakult a barátság.

Már fiatal korában a természet és a vadászat szeretete mellett tette le a voksát. Legénykorában vadórként szolgált ki az akkori rendszer embereit. Az idősebb vadászoknak nem kell ecsetelni, hogy ebben az időben milyen volt egy vadór sorsa. A mezőföldi vadászterületen az akkori párt tagjain kívül még Kádárt is vadásztatta. De azért emelt fővel szelíden ismerte el, hogy köze volt 1965-ben az akkori világlégső Martonvásári őzbak terítékre hozásában is.

Alapító elnöke és létrehozója volt a Csemői Községi Vadásztársaságnak, amelynek haláláig tagja volt. Nagyon sokat segített nekem a fiatalok természet szeretet nevelésében, létrehozta Csemőben az általános iskolások vadászszakkörét, melynek alapján megalapítottuk a mai napig működő Vadászati Kulturális Egyesület Országos Ifjúsági Tagozatát.

Felesége nagyon korán súlyos beteg lett. Becsültem és tiszteltem vadászbarátom ekkor tanúsított viselkedését. Azt a szeretettel végzett gondozást, munkát és ápolást még nem láttam senkitől. Sajnos az alattomos kór nem kegyelmezett és két hónappal ezelőtt „Babust” temettük. Ezt a két hónap felszabadultabb szabadságot kapta barátom a sorstól és sajnos most Ő is elment.

Visszaemlékezve nagyon sok közös élményünk volt: Együtt dideregtünk a már hideg novemberi éjszakában a Hargita csúcsán egy vadászház facipőcsén, együtt tudajoztunk a Dunajec sebes vizén, együtt csodáltuk meg a Tátra magas csúcsait, együtt sétáltunk az Erdélyi Ivó patak völgyében és hallgattuk a szarvasok bőgését és a farkasok üvöltését.

De itthon is nagyon sok élményünk volt: Csodálva megnéztük a Hortobágyon a darucsapatok vonulását, bejártuk csónakkal a kedvenc Tisza-tavának rejtett csatornáit, megfigyeltük a tó madarait, megnéztük a Poroszlói Ökopark új létesítményeit, bejártuk a bükkli Hór-völgy gyönyörű táját.

Sokat vadásztunk együtt, apróvadra és nagyvadra egyaránt, de soha nem voltunk irigyek egymásra, ugyanúgy tudtunk örülni egymás sikereinek. De az utóbbi időben volt már olyan is, mikor csak kiültünk este egy magaslesre egy üveg bor mellett beszélgetni, távcsövezni, fényképezni. Volt egy haveri körünk, akikkel minden év telén egy napon kimentünk az erdejébe és brahiból favágó vizsgát tettünk, szalonnát sütöttünk, beszélgettünk, a szabadban voltunk. Májusban a Madarak és Fák napján az ún. "madárcsicsergés"

hallgatása volt a célunk. Be kell vallani, hogy Bandi vadászbarátom nálam sokkal jobban ismerte minden vad viselkedését, a madarak, fák és növények nevét, hangjáról mindegyik madarat felismerte. Sokat tanultam tőle, nehéz lesz pótolni ezen tudását.

Voltak még együtt terveink. Terveztük megnézni az év madarának, a tűzoknak a dörgését Dévaványán, terveztük májusban a „madárcsicsergést”, ki szerettünk volna menni Erdélybe a barátaihoz. Egy kicsit elkeseredtünk és megijedtünk a halálától, úgyhogy a tervekből nem tudom mi lesz.

Bandi barátom! Elmentél úgy, hogy nem is tudtunk elbúcsúzni, pedig még néhány nappal előtte beszélgettünk.

Te már az örök vadászmezőkön csatlakozol az elhunyt vadászbarátainkhoz és kívánjuk Neked, hogy ott is ugyanolyan sikerrel vadásszál, mint itt a Földön. Nyugodj békében! Öszinte vadászbarátsággal:

Mészáros Iván

Néráth Imre (1977–2013)

Egy kedves, csöndes, szerény erdőmérnök kollégánktól voltunk kénytelenek végleges búcsút venni Csákváron egy verőfényes novemberi szombaton. Megrendítő és fájdalmas utolsó útjára kísérem egy harminchat éves, háromgyermekes családapát. Barátunk a soproni egyetemlen kézzel kapott friss diplomával, 2001-től dolgozott a VA-DEX Mezőföldi Zrt.-nél. Kezdetben vadászati előadóként, majd 2006-tól műszaki osztályvezetőként. Olthatatlan érdeklődéssel fordult a vadászat, és a vadgazdálkodás felé, ezért 2003-ban vadgazdálkodási oklevelet szerzett. Munkáját nagy szorgalommal, lelkesedéssel és pontosan végezte. Naplójában a feladatai mellett mindig szakított időt kiülni a lesre, gyönyörködni a természetben, várni a vadat, kíséreni a vendégvadászokat.

2008-ban váratlanul jött a hír, hogy betegsége miatt súlyos operáción esik át. Attól kezdve kétségek és remény, kezelése és munka között telt az élete. Mindezek mellett odaadó családapaként nevelte gyermekeit, tervezte a család jövőjét. Mi, kollégák csak a végtelen türelmet, alázatot, kitartást láttuk, a betegséget méltósággal, a legrosszabb eredményeket is panaszos szavak nélkül elviselembert. A sors félelem nélküli elfogadását mélyeséges istenhite, szerető családjá tette lehetővé számára.

Példaadó jellemét, tartását megtisztelve sosem látott tömeg vett részt a temetésén, és a klopacska fájdalmas hangjáról, az úton díszőrséget álló egyenruhás erdészek sorfala előtt kísérték néma csendben nyughelyére. Szívében mindenki utolsó hitvallását vitte el útravalóul: Nem félek a haláltól, de nem akarom itt hagyni a családom.

Adjon az Úr neki örök békét, az itt maradtoknak erőt, és elfogadást, tőretlen bizalmat a jövőben.

Emmerlingné Köhler Marietta

**Pántl László
(1943–2014)**

Akkor ismertem meg, amikor Sopronban kamerások lettünk. Már egy éve ettük a menza kenyérét, amikor megtudtam, hogy édesapja Csabai Pántl László elismert festőművész. A budapesti I. István Gimnázium-

ban érettségizett, majd előfelvételiként az ERTI-nél ismerkedett az erdészek munkájával. Egyetemi tanulmányai alatt nem érezte, hogy bizony sokat örökölt az apai génekből. Végzett mérnökként a mezőföldiek soponyai erdészeténél kezdett erdőművelési műszaki vezetőként. Három év múlva megpályázta a Fejér Megyei Tanács erdészeti-vadászati és

természetvédelmi felügyelői állását. Több kiemelt helyi védettségű terület, kastélypark felügyeletét látta el. Kétezer vadászatra jogosult hatósági ügyeit intézte, és szervezte a megyei tróféabírálatot. Az átalakulás után a megyei Vadászati, és Halászati osztály vezetője lett. Beosztásából adódóan türelemmel végezte cseppet sem egyszerű hatósági munkáját. Ám az apai gének egyre jobban a festőállvány elé tereltek. A sok-sok erdőjárás, az évszakok változásával másnak oly természetes színek kavalakdját ecsettel rögzítette.

Ötvenéves volt már, amikor felkerestem műtermében, ahol bevezetett a festés rejtelmeibe. Csodáltam, és jeleztem, hogy jó, jó, de gének nélkül másnak marad a fényképezőgép.

Szemérmesen tudatta, hogy a megelőző években járt a tengerentúlon, és meglepődve tapasztalta, hogy képei felkeltek a kinti magyarok érdeklődését is.

Az 1989-es kanadai bemutatkozás megnyitotta alkotásai előtt az amerikai közönség felé vezető az utat. Olyan műkereskedők cégek intézték ügyeit, mint a Bullion, és a Vimercati.

Szinte belekényszerült, hogy sorozatban tegyen eleget a megrendelőinek. Gyakran járt a tengerentúlra, hogy személyesen intézze ügyeit, legyen jelen kiállításain. Tagja lett a floridai Bonita Spring alkotóközösségének. Egyszóval, befutott festő lett. Hazai magángalériák is keresik képeit, melyek, mint lenni szokott, halálával felértékelődtek.

Az évfolyamtársak nevében is búcsúzom tőled. Keverd az égi színeket továbbra is, mert nekünk, hátramaradottaknak bizony nagyon elkél a természet, a színek összessége.

Nyugodj békében.

Kockás Pierre

Magyarországi Képesfák Adattára

Felhívás

Tisztelt Olvasók!

Nemrégiben újtára indítottuk Somogyországból, a hazai képesfák egyik jól ismert hazájából, a magyarországi képesfák felkutatására szerveződő közösségünket.

A képesfák olyan elemei nemzeti kultúránknak, amelyek méltán érdemesek a megkülönböztetett figyelemre. Egyedülállóak abban a tekintetben, hogy egy-egy önmagában is jelentős tájképi és természeti értékkel bíró faóriást, a néphagyomány szakrális jelentőséggel is felruház. Komplex értékek, hiszen egyesítik a vallási és a természeti értékek tiszteletét. Egy olyan világnépmegnyilvánulásai, amelyben a természet és az ember még szoros harmóniában él együtt.

Általános jellemzőjük, hogy egy idős fára, vagy a fa odvába, szobrot vagy szentképet helyeztek. Ezek idővel a helyi közösségek számára kiemelt jelentőséggel bíró helyekké váltak, hitéletük fontos elemét alkották. A képesfák többsége zarándok- és búcsújáró utak mentén található, pihenőhelyként és imahelyként szolgál. A néphagyomány idővel csodatévő erővel ruházta fel őket. Csodás esemény is kötődhet hozzájuk, többnyire csodás gyógyulások emlékével, amelyek gyakran erdészekkel is megtörténtek, így a képesfákat erdész szakmatörténeti értékeknek is tekinthetjük.

A létrehozni kívánt Magyarországi Képesfák Adattárába gyűjtjük:

- a minél pontosabb helymegjelölést (lehetőleg koordináta),
- a fafajt,
- a becsült kort,
- a fa méreteit,
- a fán elhelyezett képek (esetenként szobor) leírását,
- a fa és környezetének állapotleírását,
- a képesfához kapcsolódó hagyományokat, és/vagy az ezeket őrző emberek nevét, elérhetőségét.

Aki lakóhelyének vonzáskörzetében képesfát ismer, tisztában van annak történetével, kérjük jelezze a kepesfak@gmail.com e-mail címen!

Köszönjük a segítséget és az együttműködést!

Miókovichs Eszter

PhD hallgató, Pannon Egyetem Georgikon
elnök, Dél-Balaton Természetvédelmi Egyesület

